

Joakimfest 16. - Međunarodni pozorišni festival - Knjaževsko-srpski teatar

GLAVNI PROGRAM / MAIN PROGRAM

Upotreba čoveka

8.10 / 20:00 /

Kao da kraj nije ni sasvim blizu

9.10 / 20:00 /

10.10 / 12:00, 14:00, 16:00, 18:00, 20:00

Bludni dani kuratog Džonija

11.10 / 20:00 /

Samo glas

12.10 / 20:00 /

Naš magacin

13.10 / 20:00 /

I konje ubijaju, zar ne

14.10 / 20:00 /

Ako dugo gledaš u ponor

15.10 / 20:00 /

PRATEĆI PROGRAM / SIDE PROGRAM

PRVIH 15 GODINA

8. okt - 1. nov / Otvaranje u 19.30

Foaje Knjaževsko-srpskog teatra

Kulturni centar UMMUS

Postavka izložbe plakata sa prethodnih 15 izdanja Međunarodnog pozorišnog festivala Joakimfest (Joakiminterfest).

POZORIŠTE, DIJALOG, SEĆANJE

9. okt / 12:00 / Knjaževsko-srpski teatar

Doprinos i značaj „malih izdavača“

u Srbiji - pozorište i drama

Radni sto - nezavisna mikroizdavačka kuća – Bojana

Denić, glavna i odgovorna urednica

Knjaževsko-srpski teatar - Izdavačka delatnost – Marko

Misirača, reditelj

14. okt / 12:00 / Knjaževsko-srpski teatar

SEĆANJE NA PROF. DR DRAGANA KLAJČA (1950-2011)

TIM FESTIVALA JOAKIMFEST / Joakimfest FESTIVAL TEAM MEMBERS

Direktor festivala i Knjaževsko srpskog teatra /

Festival director and the Princely Serbian Theatre

general manager:

Mladen Knežević

Umetnička direktorka i selektorka 16. Joakimfesta /

Artistic director and curator of the 16th Joakimfest:

Branislava Ilić

Organizacioni deo / Organization:

Izvršni producent / Executive producer:

Mr Vojo Lučić

Odnosi s javnošću, marketing /

Public relations and marketing:

Jovana Perić

Web administrator i arhiva festivala /

Web administrator and festival archivist:

Zoran Miljković

Tehnička koordinatorka / Technical coordinator:

Ana Kolbjanova

Vizuelni identitet / Visual identity:

Branislava Ilić

Milena Vučković

Plakat / Poster design:

Milena Vučković

Katalog festivala / Festival catalog:

Urednica kataloga / Catalog editor:

Branislava Ilić

Dizajn i prelom / Design:

Milena Vučković

Prevod / Translation:

Boris Tiosavljević (eng/sr)

Nela Bebler (slo/sr)

Marko Misirača (mk/sr)

Damjana Jovanović

Prateći program / Side program:

Branislava Ilić

Marko Misirača

Marija Soldatović

Bilten / Newsletter:

Urednik / Editor:

Zoran Mišić

Redakcija / Editorial staff:

Branislava Ilić, Marija Soldatović Divna Stojanov,

Isidora Milosavljević, Bojan Tasić

Prelom / Prepress:

Aleksandar Đoković

Foto i video / Photo and video:

Dragan Vučković

Tehnička podrška / Technical support:

Šef tehnike / Technical director:

Saša Đorđević

Ekipe tehnike / Technical support team:

Vladan Brkić, Zoran Stevanović, Strahinja Đorđević,

Marija Vujičić, Nenad Miloradović, Nikola Manić,

Saša Radivojević, Ivan Filipović, Dobrica Andrić,

Zoran Jakanović

Administrativno-pravni poslovi /

Legal department:

Svetlana Borković, Nadica Ognjanović

Računovodstveni poslovi /

Accounting department:

Danijela Milenković, Snežana Nedeljković,

Danijela Stević, Snežana Ristić

Domaćini trupa / Hosts of the troupes:

Sanja Matejić, Marija Rakočević

Čedomir Štajn, Bojan Ilić

Nikola Milojević, Ana Kolbjanova

Biletarnica / Theatre box office:

Milica Đorđević

Razvodnice / Ushers:

Milica Savić, Marija Peković

Volonteri(ke) / Volunteers:

Ljiljana Božović, Jovana Marković

Bojana Krstović, Helena Arnaut

Petra Gavrilović

BILTEN

Joakimfest 16 • broj 2 • 9. oktobar 2021.

DAN PRVI - OTVARANJE - „UPOTREBA ČOVEKA“

FESTIVAL JE POBEDA NAD KORONOM

Ovogodišnji, 16. Joakimfest pod sloganom „Život posle“, tradicionalno je otvoren izložbom u foaje Knjaževsko-srpskog teatra u Kulturnom centru UMMUS, koja je deo pratećeg programa festivala. Postavka „Prvih 15 godina“ posvećena je izložbi plakata sa prethodnih izdanja kragujevačkog Međunarodnog festivala Joakimfesta (ranije JoakimInterFesta). Izložbu su otvorili Mladen Knežević, direktor Teatra, Marko Misirača, reditelj i Čedomir Štajn, glumac KST-a.

Misirača je podsetio na reči selektorke festivala Branislave Ilić, dramaturkinje i dramske spisateljice da 15 godina Joakimfesta definiše tinejdžerski period festivala koji traje dovoljno dugo da je ostavio vidljiv trag i uticaj, a opet još uvek dovoljno mladog da konačno, trajno ustrojstvo svog puta još uvek uspostavlja. - Petnaest plakata, vizualno, taj put čini vidljivim, akcentujući fokus društvenog i pozorišnog trenutka svake pojedinačne godine festivala. Oni su svojevrsno skladište ili arhiva sećanja i podsećanja na pređeni put, citirao je Misirača selektorku Ilić.

Ona je pak, u katalogu postavke citirala reditelja i profesora Bora Draškovića, čestog

gosta ovog festivala koji je davne 1982. godine rekao da je pozorišni plakat „najpre mamac i obaveštenje, poziv na pustolovinu, a zatim ostatak, trag, često jedini trag te iste prohijale svetkovine“.

Na postavci su izloženi svi plakati i pobrojani njihovi autori i autorke: LAVIRINT advertajzing group Kragujevac (2006), Slobodan Štetić (2007, 2008, 2009), Vojislav Ilić (2010), Dušan Arsenić (2011), Milena Gajović (2012), Srđan Stevanović (2013, 2014), Mina Bakliža (2015, 2016) i Milena Vučković (od 2017 do danas).

- Svaki od ovih plakata je na svoj način doprineo kompletnoj slici festivala i stvarao njegov vizuelni identitet, zaključio je Misirača.

Glumac Čedomir Štajn nadahnuto je pročitao pesmu Ivana Lalića „Prvi glumac Hamletu“

Festival, 16. po redu otvorio je domaćin smotre Mladen Knežević, direktor Knjaževsko-srpskog teatra.

- Meni je pripala ta čast da „otpozdravim“ u ime 16. po redu Međunarodnog festivala Joakimfest. U prethodnih 15 godina trudili smo se da ugostimo više od 1.000 umetnika, 100 predstava iz 28 zemalja. Baš zbog toga,

nismo želeli da odustanemo od njegovog održavanja i ove godine, bez obzira na dobro poznatu situaciju kod nas i u svetu sa pandemijom, imali smo jaku volju da se on „dogodi“, istakao je Knežević, napomenivši da njegovo organizovanje u ovim uslovima uopšte nije bilo lako.

Za njega je samo održavanje Joakimfesta mala ali značajna pobeda nad koronom.

- Obećavam da ćemo narednih sedam dana biti u prilici da pogledamo sedam vrhunskih predstava u selekciji Branislave Ilić, rekao je Knežević, zahvalivši se na podršci Gradu Kragujevcu i Ministarstvu kulture i informisanja koji su pomogli da se festival u Kragujevcu održi, pozelevši svima dobrodošlicu i proglasivši Joakimfest otvorenim.

Prve takmičarske večeri na repertoaru Joakimfesta je bila predstava po romanu Aleksandra Tišme „Upotreba čoveka“ u režiji Borisa Lješevića u produkciji Novi Tvrđava teatar (Grad teatar Budva), Novosadskog pozorišta (Ujvideki Szinhaz) i East West Centra iz Sarajeva koju je publika, zasluženo, nagradila dugotrajnim palauzom. Inače, glumica Marta Bereš po prvi put je glavnu ulogu Vere Kroner odigrala, i to sjajno, sinoć na Joakimfestu.

INTERVJU BORIS LJEŠEVIĆ

Sve nam se ponavlja samo u koloru

razgovor vodila Divna Stojanov

Kako Svetozar Rapajić u knjizi Dramski tekstovi i njihove inscenacije kaže, roman je moguće dramatičizovati ili njegovom postavkom u celini ili birajući određene epizode, likove, situacije. Dramatizacija Upotrebe čoveka sledi drugi princip. Kako ste vršili odabir epizoda iz romana koje ćete preneti na scenu?

Boris Liješević: Upotreba čoveka nikada još nije dramatičizovana niti ekranizovana. I kada smo završili dramatičizaciju i počeli sa radom nisam bio siguran da će se roman dati. Sve vrijeme procesa pitao sam se da li je to uopšte moguće dramatičizovati odn. inscenirati. I da li ćemo doći do kraja. To nije roman podatan za prenošenje u druge medije. Radnja je razlomljena. Pripovjedanje je mozaično. Stalno se prepliću vremena i prostori. Teško je uhvatiti nit. Nismo znali gdje početi, od koga od kog lika. (A posao je već bio ugovoren). Našli smo prvu scenu i krenuli dalje. Scena za scenom došli smo do traga koji smo kasnije pratili. Mnogih scena nema kod Tišme. Neki likovi su produbljeni neki redukovani... zapravo nema tu mnogo filozofije. Nema ni pravila. Uzmes i radiš. Pratiš ono sto te zanima. Pratiš radnju.

Koje sličnosti uočavate između perioda Drugog svetskog rata i sadašnjeg trenutka?

foto
Aleksandar
Jovanović

Boris Liješević: Lordan Zafranovic kaže da nam se sve ponovilo samo u koloru. Ako se ne ponavljaju užasi rata i borbe, a ponavlja nam se ono sto je dovelo do tih užasa: mržnja, vjerska i nacionalna netrpeljivost, nasilje nad istorijom izvrtnje činjenica, relativizacija zločina, razvrstavanje ljudi, mahanje zastavama...

Da li je uopšte moguće suočiti se sa zločinima iz prošlosti ili samo prekidamo

istoriju izbegavajući da se njome bavimo, ali ipak ostavljajući tragove kao što je prebrisan, i dalje vidljiv natpis Feldhure (prostitutka u nacističkom logoru) na zidu scene?

Boris Liješević: Suočavanje sa prošlošću obično pripada drugoj generaciji. Generacija koja je učestvovala u ratovima se ne suočava nikada. Oni su obično tvrdi u svojim stavovima i nikada se neće izliječiti od

onoga sto je Hugo Klajn zvao partizanskom neurozom sto će kasniji analitičari nazvati PTSD. Sledeća generacija se suočava sa prošlošću i nosi teret. Kroz razne predstave se bavim time jer je to sačekalo moju generaciju. Predstava koju sam radio poslije Upotrebe čoveka je Čitač Bernharda Šlinka. U toj predstavi se kaže - DA, moguće je suočiti se sa zločinačkom prošlošću ali treba čitati, obrazovati se, interesovati se za drugu stranu... treba raditi na tome da bi postalo moguće. To nije lako. Treba se opismeniti. Napraviti veliki korak od nepismenosti ka pismenosti i prosvetčenosti. To nije samo stvar savjesti nego i obrazovanja, civilizovanosti.

U nekoliko scena likovi pozivaju na individualnu i kolektivnu odgovornost. Kolika je krivica pojedinca koji se plaši da progovori?

Boris Liješević: Pojedinac koji se plaši da progovori ... hmmm dobra fora... zvuči kao okidač da mi hrabri koji uvijek govorimo, pa i po cijenu života, izručimo sav svoj bijes. Šalim se malo, ne zamjerite. Ali ko od nas uopšte išta govori? I ko smo mi da nekome određujemo krivicu? I da sudimo o ljudima koji govore ili ne govore. Bergman u filmu Fani i Aleksander kaže da ljude treba prvo razumjeti da bi o njima mogli loše da govorimo.

Nad protagonistkinjom Verom Kroner se vrši reprisa u svakom režimu i pod izgovorom svake ideologije. Znači li to da se na svetu naprosto ne može živeti u miru? Da li Verinu nesrećnu sudbinu vezujete, između ostalog, i za njen rodni identitet?

Boris Liješević: Zbog rodnog identiteta je prije nepunih 7 decenija gotovo istrebljen jedan narod. Šest miliona ljudi. Rodni identitet je sudbina. Ali u pravu ste, poslije rata Vera opet strada.

Sada ne više zbog rodnog identiteta nego zato sto je ostala u logoru. Nije izašla iz njega. Ne može da se oslobodi slika koje joj se u snu vraćaju, ne može da se oslobodi ni natpisa Feldhure a ni duboko usađenog instinkta da seksom sebi spašava život. Vera je žena koje svi hoće da se dočepaju, da zariju zube u njeno meso, odgrizu komad, odnesu... Svi u Veri vide samo tijelo koje se može upotrebiti i u ratu i u miru.

Žena na koju vrebaju ljudska pohota a ona je svuda ista. U svakom režimu. Pohota se nigdje ne razlikuje. I nema granica. A ona je često uzrok svih drugih zala.

(Divna Stojanov - nagrađivana dramska spisateljica, kritičarka i dramaturškinja iz Novog Sada. Piše za pozorišni časopis Scena i prati većinu domaćih ali i neke od regionalnih pozorišnih festivala. Selektorka je festivala TAKT-Teatar u Novom Sadu.)

Večeras na repertoaru

9. okt /20:00 / Knjaževsko-srpski teatar

Maja Pelević
KAO DA KRAJ NIJE NI SASVIM BLIZURežija: Nikola Zavišić
Produkcija Bitef teatar (Srbija)
Trajanje: 70 minuta /bez pauze/

Video i VR: Filip Mikić
Kompozitorica: Anja Đorđević
Produkcija zvuka: Mina Strugar
Asistentkinja režije i video-produkcije: Jelena Piljić
Asistent video-produkcije: Sanjin Čorović
Digitalni stjuard: Ljubomir Radivojević
Glasovi: Mina Strugar, Anja Đorđević, Jelena Piljić, Katarina Vojnović, Maja Pelević
Glasovi u engleskoj verziji: Mina Strugar, Anja Đorđević, Tanja Strugar
Prevod teksta predstave na engleski: Marija Stojanović
Organizatorica: Katarina Vojnović
Majstori tona: Miroljub Vladić, Jugoslav Hadžić
Fotografija: Andrija Kovač

O PREDSTAVI:

Da li nas VR, AR, MR tehnologija zaista ugrožavaju i menjaju komunikaciju ljudi ili novu tehnologiju koristimo kao izgovor za nerešene civilizacijske probleme na planu društvenih vrednosti, kvaliteta odnosa i komunikacije među ljudima?

Predstava je inspirisana suptilnim prebacivanjem sveta, odnosa i ljudskih interakcija u digitalnu realnost, pokušajem promišljanja nekih novih oblika suživota i zajedništva čoveka i mašine u najintenzivnijim vremenima koje smo dosad iskusili. Publika, sastavljena od petoro ljudi, moći će da iskusi virtualno

putovanje kroz moguće nove svetove, oko i unutar nas samih. Kroz interaktivnu igru trenutnog zajedništva koje se uspostavlja u mikrostrukturi pozorišnog čina, publici se daje prilika da istovremeno bude izvođač, posmatrač i učesnik, i da bira ugao posmatranja.

AUTORI O PREDSTAVI:

„Probali smo da pristupimo budućem svetu koji možda naziremo u ovom trenutku i u kome ćemo morati na ovaj ili onaj način da živimo u simbiozi sa mašinama i tehnologijom.” Maja Pelević

„Ako Alan Vots nešto propagira, onda je to život u trenutku, prisustvo u trenutku i obraćanje pažnje na sve što ne pripada ličnom, ego principu koji vlada u ovoj civilizaciji. Dakle izlazak iz sebe, ulazak u stanja svesti koja se tiču šireg posmatranja slike sveta, što se takođe dešava u ovoj predstavi.” Nikola Zavišić

REKLI SU O PREDSTAVI:

„Sve se vrti oko onoga što je suprotno pozorištu, a to je osećanje samoće. Fenomen samoće je nešto sa čime se svako suočio u kovid vremenu i autori ovog projekta nas stalno vraćaju na to osećanje. Samoća nije nužno ni nešto lepo, ni ružno, ni srećno, ni tužno... samoća je praznina koja traži da se popuni, da se strukturiše, ispita, oseti...” Marina Milivojević Mađarev, Vreme

„Ovo je kratka poema, pisana slobodnim stihom, u sedam poglavlja. Svako od njih počinje stihom 'Ispričaću vam moju priču, a to je priča svakoga od nas'. Redaju se uobičajeni životni detalji, poetski sklonjeni u mutne slike, više skice detinjih sećanja, prvih i poslednjih ljubavi; iskustva elektroda i piksela i hibridne stvarnosti”. Aleksandra Glovacki, Nova.rs